

De incassoman

Klaus Gena

klausgena@gmail.com

<http://www.ikenmijnlada.com>

12 januari 2008

Mijn naam is Alexej. Tot voor kort was ik een incassoman. Tegenwoordig is dat een populair beroep, want zelfs een luis doet hier zijn aankopen op krediet. Toen ik nog incassoman was, had ik een notebook met een database vol wanbetalers die op krediet mixers, televisies, auto's of appartementen kochten en dan hun maandelijkse afbetalingen niet uitvoerden. Omwille van mijn gebrek aan beheersing had de baas me de oplichters en recidivisten toevertrouwd, het kleine grut was voor mijn collega Andrej. Andrej had veel geduld en stalen zenuwen en kon uren aan de telefoon mensen de oren van de kop zagen, tot ze betaalden om van hem verlost te zijn. Hij was niet zoals ik, die meteen ontplofte en iedereen de stuipen op het lijf joeg. Van mij zetten zelfs honden het op een rennen.

De baas had me vrij spel gegeven met de oplichters en recidivisten. Hij wou op zijn minst een beetje morele voldoening, zei hij tegen mij, want van die klootzakken krijg je toch geen cent terug.

Ik propte dode ratten in hun postbussen, stak hun banden plat en gooide hun ruiten in. 's Nachts ensceneerde ik overvallen en belde schuldenaars uit hun bed, bestookte hun vrouwen en kinderen met hijgtelefoontjes, stuurde anonieme brieven naar hun werkgevers en echtgenotes...Ik bedacht steeds nieuwe methodes, waarover ik dan opschepte tegen mijn collega's.

Op dit gebied was ik de beste van de firma. Zeker tachtig procent van de wanbetalers gooiden na enkele benaderingen de handdoek in de ring en stapten netjes naar de bank om een overschrijving te maken. Meestal waren drie ontmoetingen genoeg. Soms vijf. Mijn baas was in de wolken van deze bijkomende bron van inkomsten.

Maar met sommige klanten had ik moeite. Ik kon ze maar niet klein

krijgen.

Volodja Izjoemov was hier het beste voorbeeld van.

Hij was al anderhalf jaar vijfhonderd roebel schuldig aan zijn gsm-operator. Hij weigerde het geld te betalen omdat hij beweerde dat hij zijn telefoon had uitgeleend aan een voorbijganger die, zonder zijn medeweten noch goedkeuring, een internationaal gesprek van tien minuten had gevoerd met een sexlijn in de Bahama's.

Volodja Izjoemov had aangetekende brieven gekregen van de maatschappij. Andrej had hem misschien twintig keer opgebeld, er was een rechtszaak geweest en hij was niet komen opdagen en de deurwaarders liet hij zijn huis niet binnen.

Andrej stuurde me zijn dossier door (dat deed hij altijd wanneer hij al het mogelijke en onmogelijke had gedaan om de wanbetalers te overtuigen) en ik schoot aan het werk. Zoals steeds begon ik met enkele grepen uit mijn standaard trukendoos, maar al gauw begreep ik dat Volodja Izjoemov niet de gewone klant was die je een paar keer de schrik op het lijf jaagt en die het dan op een rennen zet naar de bank om te betalen.

Daarom reed ik hem omver met mijn wagen. Ik dacht dat hij een been en een paar ribben zou breken, maar ik had er niet op gerekend dat hij zou blijven staan als een onnozelaar. Hij belandde in het ziekenhuis met een schedelbreuk. Het duurde twee maanden vooraleer hij weer op de been was, en natuurlijk had hij nog steeds zijn schuld niet betaald.

Toen hij het ziekenhuis verliet, ging ik achter hem aan. Hij was alleen, want Volodja Izjoemov was zo een vervelende kerel dat hij nooit een vrouw zou vinden die hem kon verdragen.

Hij woonde in een woontoren van twintig verdiepingen aan metro Prazjskaja. Ik volgde hem naar binnen. De ingang van zijn appartementsblok verschilde in geen enkel opzicht van de duizenden andere inkomhallen die ik al heb mogen aanschouwen in mijn leven: sombere donkergroene muren volgeklad met graffiti, een miezerig straaltje zonlicht dat pierde uit het gebroken venstertje boven de deur, uitgedraaide lampen, enkele rijen met niet-gebruikte postbussen en een lift die een vreselijke herrie maakte.

Toen hij de lift instapte blokkeerde ik deze tussen twee verdiepingen en ging naar huis.

Ik dacht dat hij ging bonken en krijsen en dat een van de bewoners hem uiteindelijk zou bevrijden. Of dat iemand zich druk zou maken om de kapotte lift en een technicus opbellen. In beide gevallen zou Volodja Izjoemov de lift levend en wel verlaten en naar de bank rennen om zijn afbetalingen te hernemen.

Maar Volodja Izjoemov had nog niet voldoende krachten opgedaan om te protesteren of zijn onbegrip te uiten. Hij was al blij dat hij kon rechtstaan in de lift en het knopje van zijn verdieping indrukken. Toen de lift halt hield tussen de elfde en twaalfde verdieping schoot hij in paniek, brak het koude zweet hem uit en viel hij flauw.

Dat had ik over het hoofd gezien.

Ik had evenmin voorzien dat de lifttechnicus drie dagen op zich zou laten wachten. Dat waren drie dagen teveel voor Volodja Izjoemov, die zijn laatste zondige minuten doorbracht in de donkere afzondering van de lift, moederziel alleen met een schuld van vijfhonderd roebel.

Ik vertelde deze historie aan mijn vrouw. Normaal sprak ik niet me haar over het werk (ik dacht dat haar dat niet zou interesseren), maar het voorval met Volodja Izjoemov vond ik toch het vertellen waard. Iemand die bereid is om te sterven voor 500 roebel, dat komt niet veel voor.

Terwijl ik mijn verhaal deed werd ze langzaamaan bleker. Zo bleek als een kaars. 'Jij bent een dier', zei ze en barstte in tranen uit. Daarna sprak ze niet meer tegen mij en op de derde dag was ze weg. Naar haar moeder. Waar kon ze anders naartoe?

Ik probeerde haar te telefoneren om te zeggen dat ze niet onnozel moest doen en terugkeren, maar mijn schoonmoeder wilde de hoorn niet doorgeven.

Mijn vrouw besloot me bovendien een lesje te leren. Met behulp van mijn kredietkaart en een kopie van mijn paspoort ging ze winkelen.

Spijtig genoeg kwam ik daar pas achter wanneer het te laat was, enkele weken na ze bij mij was vertrokken. Toen ik 's avonds terugkwam van het werk, vond ik in de gang een enveloppe. In de enveloppe zat een rekening voor een plasmapaneel met een scherm van 120 centimeter: 80.000 roebel. De rekening stond op mijn naam. Ik belde naar de winkel, maar op alle papieren stond mijn naam en mijn handtekening en in de winkel zeiden ze me dat als ik moeilijk zou beginnen doen, ze me zouden aangeven bij de dienst voor kredietgeschiedenis. En daar was ik als de dood voor. Ik wilde niet belanden op onze database.

Gedurende de daarop volgende dagen kreeg ik nog een aantal rekeningen in mijn postbus. Eén voor een gsm van 35.000 roebel, dan voor een Zwitsers horloge: bijna elke dag zat er een in mijn bus. Ik wist niet wat gedaan. Ik had helemaal niet zoveel geld liggen op mijn spaarboekje. Ik deed een

paar betalingen, leende geld bij vrienden, verkocht het een en het ander, maar nog kwam ik centen te kort.

Toen ik een rekening kreeg voor een paar schoenen van 40.000 roebel (twee keer mijn maandloon!), besloot ik dat het genoeg was geweest.

Ik wachtte mijn vrouw op aan het appartement van mijn schoonmoeder, nam haar beet bij de arm en hield haar de rekeningen voor de neus. 'Is het zo dat je me een lesje wil leren?' vroeg ik.

Ze rukte haar arm los van de mijne en keek naar me met een blik vol weerzin. 'Neen, Alexej,' zei ze, 'ik wil gewoon eindelijk eens leven.'

Ik zag dat ze een leren mantel droeg die een fortuin moest hebben gekost. 'Is dat ook op mijn kosten?' vroeg ik.

'Ja,' zei ze, 'zolang je niet van werk verandert!' ze draaide haar om en verdween in de donkere traphal van het flatgebouw. 'Van werk veranderen? Ik denk er niet aan!' riep ik haar na.

's Anderendaags kreeg ik mijn collega Andrej aan de lijn toen ik in het aanpalende kabinet zat. Hij belde me in verband met mijn schulden en vroeg mij wanneer ik zou betalen. Hij had niet door dat ik het was, of deed alsof hij me niet kende. (Hij was iemand die priveleven en werk strikt gescheiden hield. Heel principieel.) Ik beloofde dat ik zo snel mogelijk zou betalen. Andrej was echter niet van het soort dat je zoet kon maken met beloftes. Hij was als een hond die zich vastbeet in je broekspijpen en niet afliet, hoe hard je ook met je been schudde.

Mijn baas kwam alles te weten en ik dacht dat hij me zou ontslagen. Hij had echter medelijden met mij en ik mocht het incassovoertuig besturen, een bruine Lada Niva met portieren uit kogelvrij staal.

Af en toe dacht ik aan mijn vrouw, die niet was teruggekeerd. Ik had haar niet gezegd dat ik van werk was veranderd, omdat ik dit jobje te vernederend vond.

Enkele maanden later zat ik in mijn Niva achter het stuur en zag ik haar de straat oversteken. Ik toeterde. Ze keek om naar mij en ik wuifde. Ze stond even stil omdat ze mijn gezicht niet meteen herkende achter mijn helm, maar na enige twijfel wuifde ze terug.

#